

Åbent brev til Folketingets Sundheds- og psykiatriordførere om hjælp til børn som pårørende

Kære sundheds- og psykiatriordfører

Vi skriver til dig, fordi vi - Børns Vilkår, Det Nationale Sorgcenter, Danske Patienter og Kræftens Bekæmpelse - har været medlem af en tværfaglig arbejdsgruppe, som, på foranledning af beslutningsforslag nr. B23 om retten til hjælp til børn som pårørende, har udarbejdet anbefalinger til, hvordan det er muligt at styrke indsatsen for børn som pårørende.¹

Arbejdsgruppen har til opdrag at komme med anbefalinger til initiativer, herunder eventuelt ny lovgivning, der kan reducere risikofaktorer for børn som pårørende til fx forældre, der lider af kritisk sygdom, en psykisk lidelse eller alvorligt misbrug. Hertil har arbejdsgruppen fået til opgave at komme med anbefalinger til anvendelsen af midler fra *Aftale om finansloven for 2022*, hvor der blev afsat 5,0 mio. kr. årligt i 2023-2025 til at styrke hjælpen til børn og unge, som er pårørende.

Forud for jeres drøftelse af arbejdsgruppens anbefalinger vil vi gerne fremhæve, hvad vi mener er centralt og nødvendigt for at opspore og hjælpe børn som pårørende.

Fakta om børn som pårørende

Hver dag mister fem børn i Danmark en af deres forældre. Årligt oplever op mod 125.000 børn og unge at have en alvorligt syg forælder eller søskende. Næsten 300.000 børn vokser op i familier med psykisk sygdom.

Mange af disse børn trives dårligere end deres jævnaldrende og har øget risiko for langsigtede følger senere i livet. Hvis børnene ikke får den rette hjælp, vil de have en forhøjet risiko for bl.a. depression, ikke at gennemføre en uddannelse, misbrug af alkohol og antidepressiv medicin,

¹ Børn, som lever i familier med alvorlig fysisk og psykisk sygdom, rusmiddelsproblematikker og død

øget dødelighed samt at opleve social isolation og ensomhed. Der er med andre ord betydelige menneskelige og økonomiske omkostninger forbundet med børn, der vokser op i familier med alvorlig sygdom og tab.

Der er derfor et stort uforløst potentiale i at hjælpe børn, som er pårørende. Problemet er anerkendt og veldokumenteret. Alligevel får mange børn ikke den nødvendige støtte og hjælp.

Hvordan hjælper vi børnene?

Som det kan læses i den skriftlige afrapportering fra den tværfaglige arbejdsgruppe, allokeres der i en tre-årig periode finanslovsmidler til at sikre gode tiltag og tilbud til børn som pårørende. Hertil har Sundhedsstyrelsen udarbejdet faglige anbefalinger, som sætter fokus på børn og unge, der er pårørende. Desværre anvendes anbefalingerne ikke systematisk i praksis. Børnene bliver overset, fordi "ingen har den", så længe det ikke er en skal-opgave.

Der er behov for ny lovgivning

Lovgivningen skal forpligte kommuner og regioner til systematisk at opspore børn, som er pårørende samt henvise børn, som har behov for yderligere støtte og hjælp. Erfaringerne fra Norge viser, at lovgivningen hjælper til at sætte fokus på området og bidrager til at ændre praksis. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst arbejdsgruppen om, at der er foretaget en økonomisk beregning, som viser, at det vil koste i omegnen af 35 mio. kr. årligt at implementere Sundhedsstyrelsens anbefalinger som lovgivning på området.

Skylder vi ikke vores børn at afsætte de nødvendige midler til at få lavet en ny lovgivning for børn som pårørende? Det synes vi.

I processen kan vi invitere vores norske naboer, så vi kan blive klogere på, hvordan de igennem et årti har arbejdet med en effektiv implementering af lovgivning i kommunernes og sygehusenes praksis.

Drøftelserne må ikke stoppe ved de 15 mio. kr.

Udmøntningen af de 15 mio. kr., som er afsat på Finansloven 2022, er et vigtigt skridt i den rigtige retning. Og det er selvsagt vigtigt, at pengene bruges på en fornuftig måde, så de kommer børnene og familierne til gavn. Men de afsatte finanslovsmidler sikrer ikke, at børnene opspores systematisk eller får tilbudt hjælp.

Vi håber, at du vil tage ovenstående pointer med dig, når I skal drøfte afrapporteringen fra den tværfaglige arbejdsgruppe, og vi stiller os gerne til rådighed for opfølgende spørgsmål og dialog.

Med venlig hilsen

Danske Patienter, Børns Vilkår, Det Nationale Sorgcenter og Kræftens Bekæmpelse.

**BØRNS
VILKÅR**

